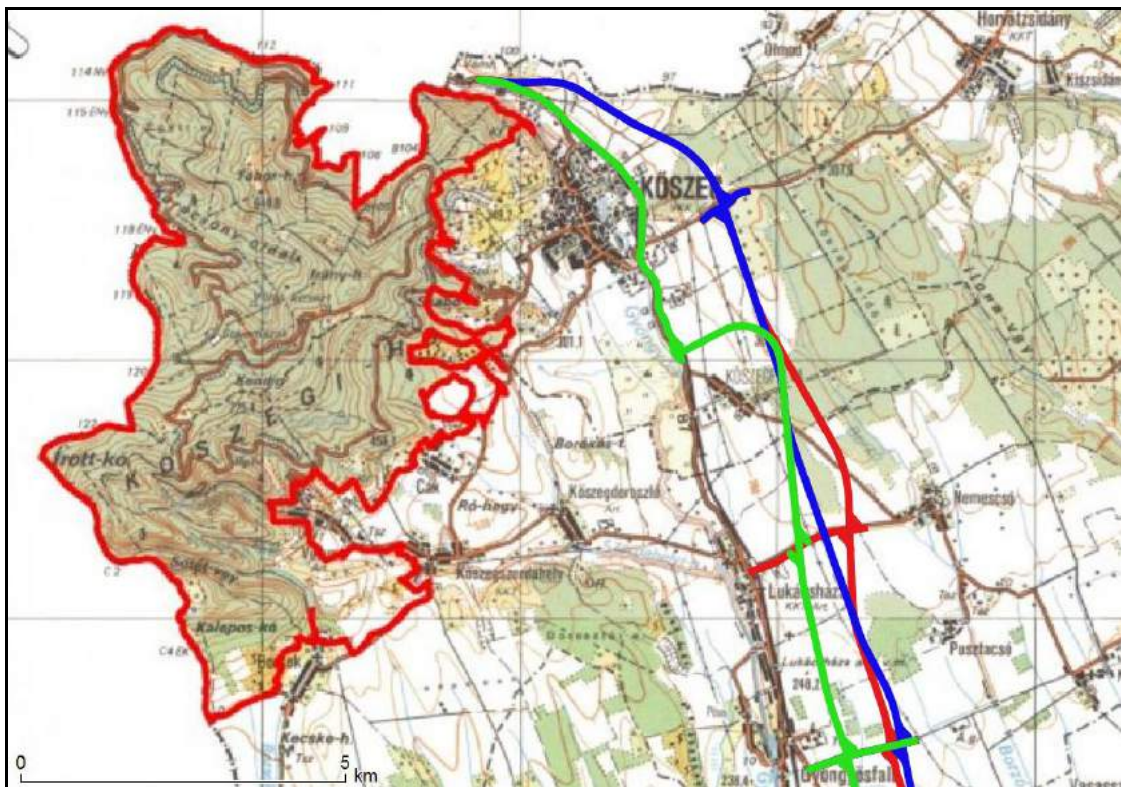

2/2. melléklet
A Kőszegi-hegység Natura 2000 területre gyakorolt hatások
hatásbecslése

A „Szombathely és Kőszeg közötti országos közúti kapcsolat, valamint a 87-89.
számú főút Szombathely hiányzó északkeleti elkerülő szakasz” projekt
Előzetes vizsgálati dokumentációjához
(készítette: Piller Péter, okl. környezetmérnök, természetvédelmi szakértő)

1. ábra: A Natura2000 területegység kiterjedése (piros) és a tervezett nyomvonalváltozatok (1. v: zöld, 2. v.: kék, 3. v.: piros)

Felsőörs
2019

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége

terv készítője: Piller Péter, 8227 Felsőörs, Báróker u. 7.
beruházó: NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
1134 Budapest, Váci út 45.

2. A vizsgált Natura 2000 terület

2.1. A vizsgált Natura 2000 terület neve és kódja

Megnevezése:	Kőszegi-hegység kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület
Azonosító:	HUON20002
Illetékes nemzeti park:	ŐNPI
A teljes terület:	4018 ha

2.2. A Natura 2000 terület jelölő élőhelyei

A teljes Kőszegi-hegység Natura 2000 terület egységén belül előforduló élőhelyeket a következő lista tartalmazza.

- 6210 Szálkaperjés-rozsnokos xero-mezofil gyepek
- 6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae)
- 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
- 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)
- 6520 Hegyi kaszálórétek
- 9110 Mészkerülő bükkösök (Luzulo-Fagetum)
- 9130 Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum)
- 9180* Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői
- 91E0* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
- 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraea-val és Carpinus betulus-szal
- 9260 Szelídgesztenyések (Castanea sativa)

A tervezett tevékenység a fenti élőhelyek közül egyiket sem érinti a Natura 2000 területen belül sem közvetlenül, sem közvetve, mivel a területhez legközelebb húzódó nyomvonal távolsága is 250 m. A területet legjobban megközelítő hatásterület határa (létesítés levegőtisztaság-védelmi hatásterületének határa) is 100 m távolságban húzódik a Natura 2000 területegység határától.

2.3. A Natura 2000 terület jelölőfajainak adatai:

A teljes *Kőszegi-hegység* Natura 2000 területegységen belül előforduló jelölő fajokat a következő lista tartalmazza.

- leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)
- nyugati pisedenevér (*Barbastella barbastellus*)
- közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*)
- csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)
- kis légykapó (*Ficedula parva*)
- örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)
- fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*)
- uhu (*Bubo bubo*)
- hamvas küllő (*Picus canus*)
- fekete harkály (*Dryocopus martius*)
- közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*)
- sárgahasú unka (*Bombina variegata*)
- alpesi tarajosgőte (*Triturus carnifex*)
- kövi rák (*Austropotamobius torrentium*)
- botos kölönte (*Cottus gobio*)
- dunai ingola (*Eudontomyzon mariae*)
- nagy hóscincér (*Cerambyx cerdo*)
- nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*)
- nagy tűzlepke (*Lycena dispar rutila*)
- vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)
- sötétaljú hangyaboglárka (*Maculinea nausithous*)
- csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*)
- magyar tarsza (*Isophya costata*)
- erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*)
- ritka hegyiszitakötő (*Cordulogaster heros*)

A tervezett tevékenység a fenti fajok közül egyiket sem érinti a Natura 2000 területen belül sem közvetlenül, sem közvetve, mivel a területhez legközelebb húzódó nyomvonal távolsága is 250 m. A területet legjobban megközelítő hatásterület határa (létesítés levegőtisztaság-védelmi hatásterületének határa) is 100 m távolságban húzódik a Natura 2000 területegység határától.

3. A beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása

A beruházás céljának, műszaki paramétereinek bemutatását az Előzetes Vizsgálati Dokumentáció tartalmazza.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

A tervezett beruházás pontos bemutatását, környezeti hatásainak bemutatását az Előzetes Vizsgálati Dokumentáció tartalmazza.

A beruházás sem közvetlenül, sem közvetve (hatásterületeivel) nem érinti a Kőszegi-hegység N2000 területet.

A Kőszeg-Szombathely között épülő gyorsforgalmi út nyomvonalváltozatai nem érintik, csupán megközelítik (legközelebbi ponton 250 m távolságra) a Kőszegi-hegység Natura 2000 területet.

Térképi ábrázolás: lásd 1. ábra (címlapon)

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.)

Ezeket az adatokat a beruházás Előzetes Vizsgálati Dokumentációja (melynek jelen hatásbecslés a mellékletét képezi) tartalmazza. Kitermelt anyag elszállításra illetve bedolgozásra kerül.

3.5. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

3.5.1. A tervezési terület térségének általános jellemzése

“Viszonylag homogén vegetációjú, átmeneti sáv a Kőszegi-hegység és előterének dombvidékei közt. Potenciális vegetációját zömmel (gyakran mészkerülő jellegű, néhol erdefenyő-elegyes) gyertyános-kocsánytalan tölgyesek jelentik, keleti felén már cseres-

tölgyesekkel, északi oldalakon kisebb bükkösökkel. Kivételes színfoltot jelent a Vas-hegy hazai részének tömbje, sziklai társulásokkal. A kisebb folyók mellett égerligetek és (egykor) keményfás ligeterdők álltak.

A kistáj mai képében igen jelentős a jellegtelen, fajszegény gyertyános-tölgyes származékok aránya. Erdészeti prioritás a fenyőfajok mesterséges elegyítése vagy elegyetlen telepítése – ennek eredményeként az utóbbi 50 évben egész erdőtömbök alakultak át teljes mértékben. A hagyományos gazdálkodást idéző füves, nyílt tölgyeseknek mára hírmondója is alig maradt. A még fél évszázada is fejlett rétgazdálkodás teljesen megszűnt, s a rétek vagy beerdősültek, vagy gyakran szántóvá váltak. Elsősorban a vízközei élőhelyek inváziós fertőzöttsége nagyon jelentős.

A terület flórájában még vannak bizonyos dealpin fajok (hamvas éger – *Alnus incana*, szőrös baraboly – *Chaerophyllum hirsutum*, fehér sáfrány – *Crocus albiflorus*), főleg a folyók mellett leereszkedve. Számos értékes acidofil faj tükrözi vissza a geológiai adottságokat (dunántúli sás – *Carex fritschii*, porosz bordamag – *Laserpitium pruthenicum*, kereklevelű körtike – *Pyrola rotundifolia*), ezek azonban erősen visszaszorulóban vannak. Különleges fajok gyűjtőhelye a hűvös Pinka-szurdok (csipkeharaszt – *Selaginella helvetica*, erdei csillaghúr – *Stellaria nemorum*) és a környező palahegyek xerotherm növényzete (északi fodorka – *Asplenium septentrionale*, sovány veronika – *Veronica dillenii*). Országosan is kiemelkedőek a Kőszeg melletti tőzegmohás lápok és egyéb lápi társulások (gyepes sás – *Carex caespitosa*, tőzegmohafajok – *Sphagnum* spp., gyapjúsásfajok – *Eriophorum* spp.).

Gyakori élőhelyek: K2, OB, OC, K7b; közepesen gyakori élőhelyek: L2a, RB, RC, D34, P2a, P2b, E1, K5; ritka élőhelyek: H2, J5, B2, B1a, B5, I4, G3, RA, BA, OA, D34, D5, H4, A1, N13

Fajszám: 800-1000; védett fajok száma: 60-80; özőnfajok: zöld juhar (*Acer negundo*) 2, bálványfa (*Ailanthus altissima*) 1, tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster* spp.) 2, amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) 1, kisvirágú nebáncsvirág (*Impatiens parviflora*) 1, japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria* spp.) 1, akác (*Robinia pseudoacacia*) 3, aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.) 4.”

A tervezési terület természetvédelmi jellemzése

A vizsgált nyomvonal-változatokkal érintett – Kőszegi-hegység N2000 területen kívüli – területek természeti állapotának leírását az EVD természetvédelmi fejezete részletesen tartalmazza.

3.6. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A beruházás megvalósulása esetén csökken a Kőszeg és Szombathely közötti falvak autós forgalom általi terheltsége és ezáltal a balesetveszélyes helyzetek száma is. Továbbá mérséklődik a jelenlegi közút környékének zaj- illetve levegőszennyezettsége.

4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai

A vizsgált beruházás – Kőszegi-hegység N2000 területen kívül megvalósuló – kedvezőtlen természetvédelmi hatásainak leírását az EVD természetvédelmi fejezete tartalmazza.

A Kőszegi-hegység Natura 2000 területen található élőhelyekre és az ott élő növény- és állatfajok egyedeire a tervezett beruházás jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorol, azok fennmaradását nem veszélyezteti.

5. A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése

A Kőszegi-hegységhez legközelebbi másik Natura 2000 terület egység a Gyöngyös-patak és kőszegi Alsó-rét (HUON 200020) Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület. E két terület egységet a tervezett út egyik nyomvonala sem választja majd el egymástól, mivel nem közöttük fut.

A fenti két Natura 2000 terület egységhez legközelebbi 3. N2000 terület egység a fentiekől K-i irányban, mintegy 4-6 km-re található Ablánc-patak völgye különleges természetmegőrzési terület (HUON20003) terület egység. A tervezett út bármelyik változat megvalósulása esetén a HUON20020 és a HUON20003 terület egységek között fog elhaladni. E területeket azonban a jelenlegi állapotban elválasztja egymástól a 87. Kőszeg-Szombathely főút, így a két terület koherenciája jelenleg sem sértetlen. Az új út a két terület koherenciáját tovább gyengíti.

6. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

6.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása

A tervező a Szombathely-Kőszeg gyorsforgalmi út tekintetében 3 alternatív változatot tanulmányozott. Ezek közül a Kőszegi-hegység Natura 2000 területet egyik változat sem érinti és mindegyik változat azonos mértékben közelíti meg (250 m), így a változatok között nincsen ilyen szempontból különbség.

7. A megvalósítás indokai

7.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

Lásd: Előzetes Vizsgálati Dokumentáció 1.5. fejezete

7.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

- ☐ társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- ☐ emberi egészség vagy élet védelme
- ☐ a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- ☐ a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- ☐ a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

8. A kedvezőtlen hatások mérséklése

1. Munkaterület nagyságának minimalizálása
2. Gyors munkavégzés, zavarás minimalizálása
3. Érzékeny élőhelyek kímélete
4. A fenntartási sáv környezetének kezelése, ezzel az inváziós lágyszárúak visszaszorítása

9. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések

A jelenlegi ismereteink szerint nincs olyan kompenzációs lehetőség, mellyel a fentiekben, a kedvezőtlen hatások mérséklésére javasolt intézkedéseken túlmenően érdemben lehetne csökkenteni a tervezett beavatkozás kedvezőtlen hatásait.

Felsőörs, 2019. április 21.

.....

Piller Péter
természetvédelmi szakértő